

Regulamin Opcje na stopy procentowe

Warszawa, Listopad 2013

Spis treści:

Rozdział I Postanowienia ogólne	3
Rozdział II Warunki transakcji sprzedaży opcji na stopy procentowe	4
Rozdział III Zasady rozliczania transakcji sprzedaży opcji na stopy procentowe	5
Rozdział IV Zabezpieczenie transakcji sprzedaży opcji na stopy procentowe	7
Rozdział V Zasady przedterminowego zamknięcia opcji na stopę procentową	7
Rozdział VI Postanowienia końcowe	7

Załączniki:

- Nr 1 Umowa indywidualna sprzedaży opcji na stopę procentową
- Nr 2 Potwierdzenie transakcji sprzedaży opcji na stopę procentową
- Nr 3 Potwierdzenie transakcji przedterminowego zamknięcia opcji na stopę procentową
- Nr 4 Ogólny opis ryzyk związanych z zawieraniem transakcji opcji na stopę procentową

Rozdział I

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Regulamin "Opcje na stopy procentowe", zwany dalej „Regulaminem”, szczegółowo określa istotę tego rodzaju transakcji pochodnych, wynikające z nich zobowiązania Stron, warunki takich transakcji, sposób ich rozliczenia oraz ogólny opis ryzyk związanych z zawieraniem transakcji zawarty w załączniku nr 4.
2. W sprawach nieuregulowanych postanowieniami niniejszego Regulaminu stosuje się postanowienia Regulaminu „Ogólne warunki współpracy z Klientami w zakresie transakcji rynku finansowego”, zwanego dalej „Warunkami współpracy”.
3. W przypadku rozbieżności pomiędzy postanowieniami niniejszego Regulaminu i Warunków współpracy, rozstrzygające będą postanowienia niniejszego Regulaminu.

§ 2

Użyte w niniejszym regulaminie określenia oznaczają (w porządku alfabetycznym):

- 1/ Bank – mBank S.A.,
- 2/ dzień płatności kwoty przedterminowego zamknięcia – dzień roboczy, w którym następuje płatność kwoty przedterminowego zamknięcia,
- 3/ dzień płatności premii – dzień roboczy, w którym następuje płatność ustalonej dla tego dnia kwoty premii, przy czym Strony mogą ustalić w transakcji jeden dzień płatności premii, w którym nastąpi jednorazowa płatność pełnej kwoty premii lub więcej niż jeden dzień płatności premii, jeżeli płatność premii nastąpi w ratach,
- 4/ dzień realizacji – dzień roboczy, w którym kupujący może zrealizować opcję dla określonego podokresu obrachunkowego, przy czym przyjmuje się, że dla każdego podokresu obrachunkowego dzień realizacji będzie przypadał w drugim dniu roboczym (zgodnie z uzgodnionym kalendarzem dnia realizacji) przed dniem rozpoczęcia danego podokresu obrachunkowego,
- 5/ dzień roboczy – każdy dzień od poniedziałku do piątku, w którym banki i/lub Target są czynne w celu prowadzenia działalności na rynkach finansowych i dokonywania rozliczeń w walucie transakcji,
- 6/ dzień rozliczenia – dzień roboczy, w którym następuje rozliczenie opcji dla określonego podokresu obrachunkowego, wyznaczany zgodnie z uzgodnionym dla transakcji wariantem rozliczenia,
- 7/ dzień rozpoczęcia podokresu obrachunkowego – dzień roboczy, w którym rozpoczyna się określony podokres obrachunkowy, który jest jednocześnie dniem zakończenia podokresu obrachunkowego bezpośrednio poprzedzającego ten podokres obrachunkowy, chyba że rozpoczynający się podokres obrachunkowy jest pierwszym podokresem obrachunkowym w transakcji,
- 8/ dzień zakończenia podokresu obrachunkowego – dzień roboczy, w którym kończy się określony podokres obrachunkowy, który jest jednocześnie dniem rozpoczęcia bezpośrednio następującego po nim podokresu obrachunkowego, chyba że kończący się podokres obrachunkowy jest ostatnim podokresem obrachunkowym w transakcji,
- 9/ kalendarz dni roboczych – system dni roboczych i wolnych od pracy służący do wyznaczania dni rozpoczęcia i zakończenia podokresów obrachunkowych, dnia lub dni płatności premii, dnia płatności kwoty przedterminowego zamknięcia oraz dni rozliczenia (ale nie dni realizacji) wybierany poprzez wskazanie miasta lub miast, w których taki system obowiązuje, przy czym Strony mogą wskazać jako kalendarz dni roboczych również Target, co oznacza, że przy wyznaczaniu dni roboczych na potrzeby ustalenia dni rozpoczęcia i zakończenia podokresów obrachunkowych, dnia lub dni płatności premii, dnia płatności kwoty przedterminowego zamknięcia oraz dni rozliczenia uwzględniane będą dni, w których Target prowadzi swą działalność,
- 10/ kalendarz dnia realizacji – system dni roboczych i wolnych od pracy, przyjmowany na potrzeby ustalenia dni realizacji, wybierany poprzez wskazanie miasta lub miast, w których taki system obowiązuje, przy czym Strony mogą wskazać jako kalendarz dnia realizacji również Target, co oznacza, że przy wyznaczaniu dni roboczych na potrzeby ustalenia dnia realizacji uwzględniane będą dni, w których Target prowadzi swą działalność,
- 11/ konwencja bazy odsetkowej – konwencja wyznaczania liczby dni w roku oraz liczby dni w podokresie obrachunkowym, wykorzystywana do naliczania kwoty rozliczenia (poza przypadkiem opcji binarnej z kwotowym wariantem wypłaty); Strony mogą w szczególności uzgodnić następujące konwencje bazy odsetkowej:
  - a/ act/360 – dla której przyjmuje się faktyczną liczbę dni w podokresie obrachunkowym oraz liczbę dni w roku na 360 dni,
  - b/ act/365 – dla której przyjmuje się faktyczną liczbę dni w podokresie obrachunkowym oraz liczbę dni w roku na 365 dni,
  - c/ 30/360 – przyjmuje się liczbę dni w roku na 360, oraz liczbę dni w podokresie obrachunkowym obliczoną według wzoru:
$$n = 360 * (YYYY_z - YYYY_r) + 30 * (MM_z - MM_r) + (DD_{Mz} - DD_{Mr})$$
gdzie:
    - n – liczba dni w podokresie obrachunkowym
    - YYYY_z – liczba określająca rok daty zakończenia podokresu obrachunkowego,
    - YYYY_r – liczba określająca rok daty rozpoczęcia podokresu obrachunkowego,
    - MM_z – liczba określająca miesiąc daty zakończenia podokresu obrachunkowego,
    - MM_r – liczba określająca miesiąc daty rozpoczęcia podokresu obrachunkowego,
    - DD_{Mz} – liczba określająca dzień daty zakończenia podokresu obrachunkowego,
    - DD_{Mr} – liczba określająca dzień daty rozpoczęcia podokresu obrachunkowego,przy obliczeniach przyjmuje się dodatkowo:
    - (i) jeżeli data rozpoczęcia podokresu obrachunkowego przypada na 31. dzień miesiąca, w obliczeniach przyjmuje się, że jest to 30. dzień miesiąca,
    - (ii) jeżeli data zakończenia podokresu obrachunkowego przypada na 31. dzień miesiąca, to w obliczeniach przyjmuje się, że jest to 30. dzień miesiąca.
- 12/ konwencja dni roboczych – oznacza konwencję korekty każdego odpowiedniego terminu (dni rozpoczęcia i zakończenia podokresów obrachunkowych, dni rozliczenia (ale nie dni realizacji) dnia lub dni płatności premii oraz dnia płatności kwoty przedterminowego zamknięcia) jeżeli bez takiej korekty przypadały on na dzień niebędący dniem roboczym, w szczególności:
  - a/ Następnny / Following – oznacza, że odpowiedni termin będzie ulegał przesunięciu na pierwszy bezpośrednio następujący dzień roboczy,
  - b/ Następnny Zmodyfikowany / Modified Following – oznacza, że odpowiedni termin ulega przesunięciu na pierwszy bezpośrednio następujący dzień roboczy, chyba że tak wyznaczony dzień przypadałby w następnym miesiącu kalendarzowym – w takim przypadku odpowiedni termin będzie ulegał przesunięciu na pierwszy bezpośrednio poprzedzający dzień roboczy,
  - c/ Ostatni Dzień Miesiąca / End of Month – oznacza, że odpowiedni termin będzie ulegał przesunięciu na ostatni dzień roboczy miesiąca kalendarzowego, w którym przypadał,
  - d/ Poprzedzający / Preceding – oznacza to, że odpowiedni termin będzie ulegał przesunięciu na pierwszy bezpośrednio poprzedzający dzień roboczy.
- 13/ kupujący – Strona transakcji kupująca opcję (nabywca),
- 14/ kwota przedterminowego zamknięcia – wyliczana przez Bank kwota przedterminowego zamknięcia opcji,
- 15/ kwota rozliczenia - kwota należna kupującemu opcję (nabywcy) od sprzedającego (wystawcy) z tytułu realizacji opcji dla określonego, pojedynczego podokresu obrachunkowego, której wysokość określana jest zgodnie z zasadami opisanymi w § 8 Regulaminu.
- 16/ kwota transakcji – kwota nominalna transakcji, w odniesieniu do której obliczana jest kwota rozliczenia, przy czym kwota transakcji może być różna w różnych podokresach obrachunkowych i będzie ulegać zmianie w uzgodnionych dniach rozpoczęcia podokresów obrachunkowych,
- 17/ opcja / opcja na stopę procentową – opcja na stopę procentową, dająca nabywcy opcji prawo do otrzymania w przypadku realizacji opcji kwoty rozliczenia, przy czym Strony mogą uzgodnić zawarcie poniższych rodzajów opcji:

- a/ opcja waniliowa – w której wysokość kwoty rozliczenia, w przypadku realizacji opcji w danym podokresie obrachunkowym, uzależniona jest m. in. od różnicy pomiędzy wartością stawki realizacji a wartością stawki referencyjnej,
- b/ opcja binarna – w której wysokość kwoty rozliczenia, w przypadku realizacji opcji w danym podokresie obrachunkowym uzależniona jest m. in. od wartości stawki oprocentowania (dla odsetkowego wariantu wypłaty) lub od wartości kwoty transakcji (dla kwotowego wariantu wypłaty),
- 18/ opcja kupna / cap – opcja na stopę procentową, dla której realizacja opcji następuje tylko wtedy, gdy stawka referencyjna jest wyższa od stawki realizacji,
- 19/ opcja sprzedaży / floor – opcja na stopę procentową, dla której realizacja opcji następuje tylko wtedy, gdy stawka referencyjna jest niższa od stawki realizacji,
- 20/ podokres obrachunkowy – okres od dnia rozpoczęcia podokresu obrachunkowego (włącznie) do dnia zakończenia podokresu obrachunkowego (wyłącznie), przy czym w transakcji może wystąpić jeden lub więcej podokresów obrachunkowych i w takim przypadku realizacja opcji w każdym podokresie obrachunkowym następuje niezależnie,
- 21/ premia – cena płacona sprzedającemu (wystawcy) przez kupującego (nabywcę) za wystawienie opcji; płatność premii może nastąpić jednorazowo w jednej dacie płatności premii lub w formie rat w wielu datach płatności premii, stosownie do harmonogramu ustalonego przez Strony,
- 22/ sprzedający – wystawca opcji, to jest Strona transakcji sprzedająca opcję, (wystawca),
- 23/ stawka referencyjna – jeśli Strony nie ustalą inaczej, zależnie od waluty odpowiednia stawka referencyjna (wyrażana w procentach p.a.) typu IBOR [np. WIBOR, LIBOR (BBA)] z notowania w dniu realizacji lub inna stawka referencyjna w walucie kwoty transakcji,
- 24/ stawka realizacji – ustalany przez Strony transakcji poziom stopy procentowej p.a., służący do ustalenia, czy opcja podlega realizacji oraz w przypadku opcji waniliowej do kalkulacji kwoty rozliczenia, przy czym Strony mogą ustalić inny poziom stawki realizacji dla poszczególnych podokresów obrachunkowych,
- 25/ stawka oprocentowania – ustalony przez Strony transakcji opcji binarnej z odsetkowym wariantem wypłaty poziom stopy procentowej p.a., według którego obliczana jest kwota rozliczenia dla takiej opcji, przy czym Strony mogą ustalić inny poziom stawki oprocentowania dla poszczególnych podokresów obrachunkowych,
- 26/ Target – oznacza Trans europejski zautomatyzowany błyskawiczny system rozrachunku brutto w czasie rzeczywistym (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system) wykorzystywany do rozliczeń dokonywanych w EUR,
- 27/ transakcja – transakcja sprzedaży opcji na stopę procentową bądź transakcja przedterminowego zamknięcia opcji na stopę procentową,
- 28/ wariant rozliczenia – wariant wypłaty kwoty rozliczenia; wariant rozliczenia „z góry” polega na wypłacie kwoty rozliczenia w dniu rozpoczęcia podokresu obrachunkowego, którego dotyczy; wariant rozliczenia „z dołu” polega na wypłacie kwoty rozliczenia w dniu zakończenia podokresu obrachunkowego, którego dotyczy,
- 29/ wariant wypłaty – jeden z następujących sposobów kalkulacji kwoty rozliczenia dla opcji binarnej:
  - a/ odsetkowy – dla którego kwota rozliczenia jest obliczana jako
    - i. odsetki od kwoty transakcji według stawki oprocentowania, ustalonej dla danego podokresu obrachunkowego (w wariantcie rozliczenia „z dołu”) lub jako
    - ii. zdyskontowane odsetki od kwoty transakcji według stawki oprocentowania, ustalonej dla danego podokresu obrachunkowego (w wariantcie rozliczenia „z góry”),
  - b/ kwotowy – dla którego kwota rozliczenia jest równa ustalonej dla danego podokresu obrachunkowego kwocie transakcji (w wariantcie rozliczenia „z dołu”) lub zdyskontowanej kwocie transakcji (w wariantcie rozliczenia „z góry”).

§ 3

1. Kwota transakcji może być wyrażona w złotych lub w walutach obcych.
2. Minimalna kwota transakcji dla opcji waniliowych oraz dla opcji binarnych z odsetkowym wariantem wypłaty wynosi 500 000 złotych lub równowartość tej kwoty w innej walucie.
3. Minimalna kwota transakcji dla opcji binarnych z kwotowym wariantem wypłaty wynosi 10 000 złotych lub równowartość tej kwoty w innej walucie.
4. Bank może wyrazić zgodę na zawarcie opcji o kwocie transakcji niższej niż te, o których mowa w ust. 2 oraz ust. 3.

Rozdział II

Warunki transakcji sprzedaży opcji na stopy procentowe

§ 4

1. Zawierając transakcję sprzedaży opcji na stopę procentową, Klient i Bank zobowiązani są, z zastrzeżeniem postanowień § 5, do uzgodnienia następujących warunków transakcji:
  - 1/ sprzedającego (wystawcy) oraz kupującego (nabywcy),
  - 2/ rodzaju opcji (waniliowa / binarna),
  - 3/ typu opcji (kupna / sprzedaży),
  - 4/ kwoty i waluty transakcji,
  - 5/ konwencji dni roboczych,
  - 6/ kalendarza lub kalendarzy dni roboczych,
  - 7/ dni rozpoczęcia podokresów obrachunkowych,
  - 8/ dni zakończenia podokresów obrachunkowych,
  - 9/ dni realizacji,
  - 10/ kalendarza lub kalendarzy dnia realizacji,
  - 11/ konwencji bazy odsetkowej,
  - 12/ wariantu rozliczenia („z góry” lub „z dołu”),
  - 13/ wariantu wypłaty (kwotowy lub odsetkowy; tylko dla opcji binarnej),
  - 14/ stawki realizacji,
  - 15/ stawki referencyjnej,
  - 16/ daty płatności, waluty i kwoty premii, a w przypadku uzgodnienia płatności premii w ratach – dat płatności, kwot i waluty premii płatnych w każdej dacie płatności premii,
  - 17/ rachunku rozliczeniowego Klienta, jeśli jest inny, niż wskazany w Karcie Informacyjnej.
2. Zawierając transakcję sprzedaży opcji binarnej na stopę procentową z odsetkowym wariantem wypłaty Klient i Bank zobowiązani są poza warunkami określonymi w ust. 1 uzgodnić stawkę oprocentowania.
3. W trakcie uzgadniania warunków transakcji, Bank na żądanie Klienta zobowiązany jest poinformować o wartości zabezpieczenia minimalnego związanego z zawieraną transakcją.

§ 5

1. W przypadku, gdy Strony przy uzgadnianiu warunków transakcji nie ustalą:

- 1/ stawki oprocentowania – przyjmuje się, że Strony ustaliły kwotowy wariant wypłaty,
- 2/ wariantu rozliczenia – przyjmuje się, że Strony ustaliły wariant rozliczenia „z dołu”,
- 3/ konwencji dni roboczych - przyjmuje się, że Strony ustaliły konwencję Następnym Zmodyfikowany / Modified Following,
- 4/ kalendarza dnia realizacji – przyjmuje się, że będzie miał zastosowanie, w zależności od waluty, w jakiej wyrażona jest kwota transakcji, kalendarz dnia realizacji zgodnie z poniższą tabelą:

WALUTA TRANSAKCJI	KALENDARZ DNIA REALIZACJI
EUR	Target
USD	Londyn
GBP	Londyn
JPY	Londyn
CHF	Londyn
CZK	Praga
HUF	Budapeszt
PLN	Warszawa

- 5/ kalendarzy dni roboczych – przyjmuje się, że będą miały zastosowanie, w zależności od waluty w jakiej wyrażona jest kwota transakcji, kalendarz dla Warszawy oraz zgodnie z poniższą tabelą:

WALUTA TRANSAKCJI	KALENDARZ DNI ROBOCZYCH
EUR	Target
USD	Nowy York
GBP	Londyn
JPY	Tokio
CHF	Zurich
CZK	Praga
HUF	Budapeszt
PLN	Warszawa

- 6/ dni realizacji – przyjmuje się, że dla każdego podokresu obrachunkowego dzień realizacji będzie przypadał w drugim dniu roboczym (zgodnie z uzgodnionym kalendarzem dnia realizacji) przed dniem rozpoczęcia danego podokresu obrachunkowego,
  - 7/ daty płatności premii – przyjmuje się, że płatność premii nastąpi dwa dni robocze po dniu zawarcia transakcji, zgodnie z przyjętym kalendarzem dni roboczych.
2. Ustalenie dni rozpoczęcia i zakończenia podokresów obrachunkowych może nastąpić poprzez wskazanie dnia rozpoczęcia pierwszego podokresu obrachunkowego oraz częstotliwości, z jaką następują kolejne dni rozpoczęcia podokresów obrachunkowych, przy założeniu, że:
- a/ wyznaczanie dnia rozpoczęcia kolejnego podokresu obrachunkowego wynika z ustalonej częstotliwości oraz daty rozpoczęcia poprzedniego podokresu obrachunkowego,
  - b/ gdy Strony uzgodnią, iż pierwszy podokres obrachunkowy jest krótszy lub dłuższy niż pozostałe podokresy obrachunkowe, wówczas określając częstotliwość z jaką są wyznaczane kolejne dni rozpoczęcia podokresów obrachunkowych, Strony określają datę rozpoczęcia drugiego podokresu obrachunkowego, od której zasada określona w lit. a) będzie miała zastosowanie,
  - c/ o ile strony nie ustalą inaczej dzień zakończenia ostatniego podokresu obrachunkowego wynika z ustalonej częstotliwości oraz dnia rozpoczęcia ostatniego podokresu obrachunkowego.
  - d/ w przypadku gdy dzień rozpoczęcia bądź zakończenia podokresu obrachunkowego przypada na dzień wolny od pracy, wówczas ulega on przesunięciu zgodnie z przyjętą konwencją dni roboczych, przy czym to przesunięcie nie ma wpływu na dzień rozpoczęcia bądź zakończenia kolejnego podokresu obrachunkowego wyznaczonego zgodnie z ustaloną częstotliwością.

Rozdział III

Zasady rozliczania transakcji sprzedaży opcji na stopy procentowe

§ 6

1. Kupujący opcję zobowiązany jest do zapłacenia sprzedającemu (wystawcy) premii w kwocie lub kwotach i terminach zgodnie z ustalonymi warunkami transakcji.
2. Sprzedający opcję (wystawca) jest zobowiązany do rozliczenia opcji gdy podlega ona realizacji zgodnie z zasadami, o których mowa w §§ 7 i 8.

§ 7

1. Opcja może być zrealizowana przez kupującego w każdym uzgodnionym w warunkach transakcji dniu realizacji, przy czym realizacja opcji następuje tylko dla określonego podokresu obrachunkowego.
2. Przyjmuje się, że w każdym uzgodnionym przez Strony podokresie obrachunkowym opcja kupna zostaje zrealizowana przez kupującego w przypadku, gdy ustalona w warunkach transakcji dla określonego podokresu obrachunkowego stawka realizacji opcji jest niższa od stawki referencyjnej z dnia realizacji uzgodnionego dla danego podokresu obrachunkowego.
3. Przyjmuje się, że w każdym uzgodnionym przez Strony podokresie obrachunkowym opcja sprzedaży zostaje zrealizowana przez kupującego w przypadku, gdy ustalona w warunkach transakcji dla określonego podokresu obrachunkowego stawka realizacji opcji jest wyższa od stawki referencyjnej z dnia realizacji uzgodnionego dla danego podokresu obrachunkowego.

§ 8

1. Realizacja opcji na stopę procentową następuje poprzez zapłatę przez sprzedającego (wystawcę) kupującemu kwoty rozliczenia obliczonej w oparciu o stawkę referencyjną publikowaną na dwa dni robocze przed dniem rozpoczęcia podokresu obrachunkowego.
2. Kwota rozliczenia K w przypadku wariantu wypłaty „z dołu” obliczona jest ze wzoru:

1/ dla waniliowej opcji sprzedaży:

$$K = N * (R_0 - R_{ref}) * d / B \quad \text{gdy } R_0 > R_{ref} \text{ oraz } K=0 \text{ w pozostałych przypadkach}$$

2/ dla waniliowej opcji kupna:

$$K = N * (R_{ref} - R_0) * d / B \quad \text{gdy } R_{ref} > R_0 \text{ oraz } K=0 \text{ w pozostałych przypadkach}$$

3/ dla binarnej opcji sprzedaży z odsetkowym wariantem wypłaty:

$$K = N * S * \left(\frac{d}{B}\right) \quad \text{gdy } R_0 > R_{ref} \text{ oraz } K=0 \text{ w pozostałych przypadkach}$$

4/ dla binarnej opcji kupna z odsetkowym wariantem wypłaty:

$$K = N * S * \left(\frac{d}{B}\right) \quad \text{gdy } R_{ref} > R_0 \text{ oraz } K=0 \text{ w pozostałych przypadkach}$$

5/ dla binarnej opcji sprzedaży z kwotowym wariantem wypłaty:

$$K = N \quad \text{gdy } R_0 > R_{ref} \text{ oraz } K=0 \text{ w pozostałych przypadkach}$$

6/ dla binarnej opcji kupna z kwotowym wariantem wypłaty:

$$K = N \quad \text{gdy } R_{ref} > R_0 \text{ oraz } K=0 \text{ w pozostałych przypadkach}$$

gdzie:

K – kwota rozliczenia,

N – kwota transakcji uzgodniona dla danego podokresu obrachunkowego,

S – stawka oprocentowania uzgodniona dla danego podokresu obrachunkowego,

R_{ref} – stawka referencyjna,

R_0 – stawka realizacji uzgodniona dla danego podokresu obrachunkowego,

d – liczba dni w danym podokresie obrachunkowym, zgodnie z uzgodnioną konwencją bazy odsetkowej,

B – liczba dni w roku bazowym, zgodnie z uzgodnioną konwencją bazy odsetkowej.

3. Kwota rozliczenia K w przypadku wariantu wypłaty „z góry” obliczona jest ze wzoru:

1/ dla waniliowej opcji sprzedaży:

$$K = \frac{N * (R_0 - R_{ref}) * d / B}{1 + R_{ref} * d / B} \quad \text{gdy } R_0 > R_{ref} \text{ oraz } K=0 \text{ w pozostałych przypadkach}$$

2/ dla waniliowej opcji kupna:

$$K = \frac{N * (R_{ref} - R_0) * d / B}{1 + R_{ref} * d / B} \quad \text{gdy } R_{ref} > R_0 \text{ oraz } K=0 \text{ w pozostałych przypadkach}$$

3/ dla binarnej opcji sprzedaży z odsetkowym wariantem wypłaty:

$$K = \frac{N * S * \left(\frac{d}{B}\right)}{\left(1 + R_{ref} * \left(\frac{d}{B}\right)\right)} \quad \text{gdy } R_0 > R_{ref} \text{ oraz } K=0 \text{ w pozostałych przypadkach}$$

4/ dla binarnej opcji kupna z odsetkowym wariantem wypłaty:

$$K = \frac{N * S * \left(\frac{d}{B}\right)}{\left(1 + R_{ref} * \left(\frac{d}{B}\right)\right)} \quad \text{gdy } R_{ref} > R_0 \text{ oraz } K=0 \text{ w pozostałych przypadkach}$$

5/ dla binarnej opcji sprzedaży z kwotowym wariantem wypłaty:

$$K = \frac{N}{1 + R_{ref} * \left(\frac{d}{B}\right)} \quad \text{gdy } R_0 > R_{ref} \text{ oraz } K=0 \text{ w pozostałych przypadkach}$$

6/ dla binarnej opcji kupna z kwotowym wariantem wypłaty:

$$K = \frac{N}{1 + R_{ref} * \left(\frac{d}{B}\right)} \quad \text{gdy } R_{ref} > R_0 \text{ oraz } K=0 \text{ w pozostałych przypadkach}$$

gdzie:

K – kwota rozliczenia,

N – kwota transakcji uzgodniona dla danego podokresu obrachunkowego,

S – stawka oprocentowania uzgodniona dla danego podokresu obrachunkowego,

R_{ref} – stawka referencyjna,

R_0 – stawka realizacji uzgodniona dla danego podokresu obrachunkowego,

d – liczba dni w danym podokresie obrachunkowym, zgodnie z uzgodnioną konwencją bazy odsetkowej,

B – liczba dni w roku bazowym, zgodnie z uzgodnioną konwencją bazy odsetkowej.

4. Rozliczając opcję na stopę procentową, Bank w dniu rozliczenia ustalonym dla danego podokresu obrachunkowego uznaje bądź obciąża kwotą rozliczenia K rachunek rozliczeniowy Klienta.

Rozdział IV

Zabezpieczenie transakcji sprzedaży opcji na stopy procentowe

§ 9

1. Klient zobowiązany jest ustanowić zabezpieczenie na żądanie Banku w przypadku, gdy sprzedaje opcję oraz gdy kupuje opcję z płatnością premii w formie rat.
2. Szczegółowe postanowienia dotyczące zabezpieczenia transakcji sprzedaży opcji określają Warunki współpracy.

Rozdział V

Zasady przedterminowego zamknięcia opcji na stopy procentową

§ 10

1. W dowolnym dniu roboczym przed dniem realizacji dla ostatniego z podokresów obrachunkowych Klient ma prawo do zawarcia następujących transakcji:
  - 1/ przedterminowego zamknięcia sprzedanej (wystawionej) przez Klienta opcji,
  - 2/ przedterminowego zamknięcia kupionej przez Klienta opcji.
2. Zawierając transakcję przedterminowego zamknięcia opcji, Klient i Bank, poza określeniem opcji podlegającej zamknięciu ze wskazaniem daty zawarcia i numeru transakcji, zobowiązani są do uzgodnienia następujących warunków transakcji:
  - 1/ waluty i kwoty przedterminowego zamknięcia,
  - 2/ dnia płatności kwoty przedterminowego zamknięcia, przy czym nie może on przypadać po dniu zakończenia ostatniego podokresu obrachunkowego.
3. W przypadku uzgodnienia warunków przedterminowego zamknięcia opcji, o których mowa w ust. 2, a w szczególności zaakceptowania przez Klienta kwoty przedterminowego zamknięcia, Bank dokonuje w dniu płatności kwoty przedterminowego zamknięcia rozliczenia transakcji poprzez obciążenie lub uznanie rachunku rozliczeniowego Klienta kwotą przedterminowego zamknięcia.
4. Zaakceptowanie waluty i kwoty przedterminowego zamknięcia przez Klienta jest ostateczne i nieodwołalne, a po ich zaakceptowaniu Bank nie przyjmuje żadnych reklamacji dotyczących uzgodnionej wysokości i waluty kwoty przedterminowego zamknięcia. Bank nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek straty finansowe poniesione przez Klienta wskutek dokonania przedterminowego zamknięcia transakcji.
5. Po dniu dokonania przedterminowego zamknięcia opcji na stopę procentową, Bank jest zobowiązany doręczyć Klientowi potwierdzenie transakcji przedterminowego zamknięcia opcji na stopę procentową sporządzone według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do Regulaminu.

§ 11

W przypadku uzgodnienia warunków przedterminowego zamknięcia opcji wszystkie zobowiązania Stron wynikające z tej opcji z tytułu płatności kwot rozliczenia oraz płatności premii przypadających po dniu płatności kwoty przedterminowego zamknięcia wygasają.

Rozdział VI

Postanowienia końcowe

§ 12

Strony mają prawo zawrzeć transakcję na warunkach niestandardowych w stosunku do tych, o których mowa w niniejszym Regulaminie pod warunkiem, że stosowanie niektórych lub wszystkich postanowień niniejszego Regulaminu w odniesieniu do takiej transakcji zostanie wyraźnie wyłączone bądź zmodyfikowane przez Strony na piśmie. O ile strony nie zawrą transakcji na podstawie umowy indywidualnej, transakcja na warunkach niestandardowych objęta jest umową ramową.

§ 13

1. Bank może dokonać zmiany Regulaminu.
2. Zmieniony Regulamin lub zawiadomienie określające zmiany Regulaminu (łącznie „zmiany Regulaminu”) są doręczane Klientom, z którymi Bank ma podpisaną umowę ramową lub z którymi Bank zawierał wcześniej transakcje, w zależności od wyboru Klienta:
  - 1/ w formie zapisu elektronicznego – na trwałym nośniku informacji w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 listopada 2009 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz banków powierniczych (Dz. U. nr 204 poz. 1577), w tym pocztą elektroniczną na adres poczty elektronicznej (e-mail) wskazany Bankowi przez Klienta w Karcie Informacyjnej stanowiącej załącznik do umowy ramowej lub w innej uzgodnionej przez Strony formie lub
  - 2/ w formie papierowej – przesyłką poleconą z zwrotnym potwierdzeniem odbioru przesyłaną na ostatni adres Klienta wskazany Bankowi w Karcie Informacyjnej stanowiącej załącznik do umowy ramowej lub w innej uzgodnionej przez Strony formie lub są wręczane za pokwitowaniem.
3. Klient dokonuje wyboru formy doręczania zmian Regulaminu jednolicie (w odniesieniu do wszystkich regulaminów transakcji), poprzez wypełnienie Karty Informacyjnej stanowiącej załącznik do umowy ramowej lub w innej uzgodnionej przez Strony formie. Jeśli Klient nie dokona wyboru, Bank doręcza zmiany Regulaminu w formie papierowej.
4. Jeśli Klient wybierze doręczanie zmian Regulaminu w formie zapisu elektronicznego, przesłanie ich przez Bank w formie papierowej jest skuteczne i nie stanowi naruszenia umowy ramowej ani Regulaminu.
5. Zmiany Regulaminu wchodzi w życie w dniu ustalonym przez Bank, jednak nie wcześniej niż pierwszego dnia drugiego miesiąca kalendarzowego przypadającego po miesiącu, w którym doręczone zostały Klientowi zmiany Regulaminu zgodnie z postanowieniami ust. 2. Jeżeli Klient nie wyraża zgody na zmiany Regulaminu, może wypowiedzieć umowę ramową na zasadach i ze skutkami określonymi w umowie ramowej oraz w wydanym przez Bank Regulaminie „Ogólne warunki współpracy z Klientami w zakresie transakcji rynku finansowego”.
6. Zmiany Regulaminu obowiązują w stosunku do transakcji zawartych od dnia, w którym zmiany Regulaminu wchodzi w życie.

§ 14

Bank ma prawo odmówić zawarcia transakcji sprzedaży opcji na stopę procentową bez podania przyczyn.

§ 15

Regulamin transakcji wchodzi w życie dnia 18 czerwca 2010 roku.

.....
(miejsowość, data)

UMOWA INDYWIDUALNA SPRZEDAŻY OPCJI NA STOPE PROCENTOWĄ NR .... („UMOWA”)

Niniejszym potwierdzamy uzgodnienie w dniu ..... następujących warunków transakcji sprzedaży waniliowej/binarnej*) opcji na stopę procentową: (dd/mm/rr)

Kupujący: .....

Sprzedający: .....

Typ opcji: [kupna] / [sprzedaży] *)

WALUTA I KWOTA TRANSAKCJI	DZIEŃ REALIZACJI	DNI ROZPOCZĘCIA PODOKRESÓW OBRACHUNKOWYCH	DNI ZAKOŃCZENIA PODOKRESÓW OBRACHUNKOWYCH	STAWKA REALIZACJI	STAWKA OPROCENTOWANIA ¹ :

Stawka referencyjna: .....

Wariant rozliczenia: [„z dołu”] / [„z góry”] *)

Wariant wypłaty²: [„odsetkowy”] / [„kwotowy”] *)

Kalendarz dnia realizacji: .....

Kalendarz dni roboczych: .....

Konwencja dnia roboczego: [Następny/Following] / [Następny Zmodyfikowany/Modified Following] / [Poprzedzający/Preceding] / [Ostatni Dzień Miesiąca/End of Month] *)

Konwencja bazy odsetkowej: [act/360] / [act/365] / [30/360] / ... *)

Płatność premii:

DATA PŁATNOŚCI PREMII	WALUTA I KWOTA PREMII

Rachunek rozliczeniowy Klienta: .....

Transakcję zawarto przy użyciu: telefonu / .....*)

Klient nieodwołalnie upoważnia mBank S.A. do obciążania rachunku rozliczeniowego kwotami zobowiązań Klienta wynikającymi z transakcji. Umowa podlega prawu polskiemu. Wszelkie spory wynikające z interpretacji lub wykonania Umowy podlegają rozstrzygnięciom sądu powszechnego właściwego miejscowo dla siedziby Banku, przy czym postanowienie to nie ma zastosowania, jeśli Klient jest konsumentem.

Klient oświadcza, że otrzymał, zapoznał się i akceptuje wydane przez mBank S.A. Regulamin „Opcje na stopy procentowe” oraz Regulamin „Ogólne warunki współpracy z Klientami w zakresie transakcji rynku finansowego”, w tym przedstawione w tych dokumentach opisy ryzyk związanych z transakcją. W sprawach nieuregulowanych Umową mają zastosowanie powyższe Regulaminy wydane przez mBank S.A. i stanowią one integralną część Umowy.

.....
(za Klienta)

.....
(za Bank)

Stwierdzono zgodność podpisów osób, które podpisały niniejszą umowę w imieniu Klienta:

.....
(imię, nazwisko i podpis pracownika Banku)

*) niepotrzebne skreślić

- Warunek dodawany w potwierdzeniu tylko dla opcji binarnych z odsetkowym wariantem wypłaty.
- Warunek dodawany w potwierdzeniu tylko dla opcji binarnych

.....
(miejsowość, data)

POTWIERDZENIE TRANSAKCJI SPRZEDAŻY OPCJI NA STOPĘ PROCENTOWĄ NR ....

Niniejszym potwierdzamy uzgodnienie w dniu ..... następujących warunków transakcji sprzedaży waniliowej/binarnej* opcji na stopę procentową: (dd/mm/rr)

Kupujący: .....

Sprzedający: .....

Typ opcji: [kupna] / [sprzedaży] *)

WALUTA I KWOTA TRANSAKCJI	DZIEŃ REALIZACJI	DNI ROZPOCZĘCIA PODOKRESÓW OBRACHUNKOWYCH	DNI ZAKOŃCZENIA PODOKRESÓW OBRACHUNKOWYCH	STAWKA REALIZACJI	STAWKA OPROCENTOWANIA ¹ :

Stawka referencyjna: .....

Wariant rozliczenia: [„z dołu”] / [„z góry”] *)

Wariant wypłaty²: [„odsetkowy”] / [„kwotowy”] *)

Kalendarz dnia realizacji: .....

Kalendarz dni roboczych: .....

Konwencja dnia roboczego: [Następny/Following] / [Następny Zmodyfikowany/Modified Following] / [Poprzedzający/Preceding] / [Ostatni Dzień Miesiąca/End of Month] *)

Konwencja bazy odsetkowej: [act/360] / [act/365] / [30/360] / ... *)

Płatność premii:

DATA PŁATNOŚCI PREMII	WALUTA I KWOTA PREMII

Rachunek rozliczeniowy Klienta: .....

Transakcję zawarto przy użyciu: telefonu / .....*)

Niniejsze potwierdzenie jest traktowane na prawach oryginału i nie wymaga podpisów.

*) niepotrzebne skreślić

1 Warunek dodawany w potwierdzeniu tylko dla opcji binarnych z odsetkowym wariantem wypłaty.
2 Warunek dodawany w potwierdzeniu tylko dla opcji binarnych

.....
(miejscowość, data)

POTWIERDZENIE TRANSAKCJI PRZEDTERMINOWEGO ZAMKNIĘCIA OPCJI NA STOPE PROCENTOWĄ NR .....

Niniejszym potwierdzamy uzgodnienie w dniu ..... przedterminowego zamknięcia transakcji opcji na stopę procentową nr .....
na następujących warunkach: (dd/mm/rr)

Data płatności kwoty przedterminowego zamknięcia: .....

Waluta i kwota przedterminowego zamknięcia: .....

Bank uznaje / obciąża *) rachunek rozliczeniowy Klienta nr: .....

Transakcję zawarto przy użyciu: telefonu / .....*)

Niniejsze potwierdzenie jest traktowane na prawach oryginału i nie wymaga podpisów.

*) niepotrzebne skreślić

OGÓLNY OPIS RYZYK ZWIĄZANYCH Z ZAWIERANIEM TRANSAKCJI OPCJI NA STOPY PROCENTOWE

1. Zawieranie transakcji opcji na stopę procentową wiąże się z ryzykiem. Klient rozważając zawarcie transakcji powinien w szczególności wziąć pod uwagę:
  - 1/ Ryzyka rynkowe, tj. ryzyko niekorzystnego z punktu widzenia Klienta wpływu zmiany czynników ryzyka rynkowego na transakcję, zarówno na kwotę rozliczenia w dniu rozliczenia, jak i – poprzez wycenę transakcji – na wartość zabezpieczenia wymaganego przez Bank w całym okresie trwania transakcji. Czynnikiem ryzyka rynkowego, o których mowa powyżej mogą być: zmiany poziomów rynkowych, bieżących i terminowych stóp procentowych oraz ich wzajemnych relacji, zmienność cen rynkowych, zmiany poziomów oraz kształtu implikowanej płaszczyzny zmienności dla opcji cap/floor w danej walucie, relacja zachodząca pomiędzy rzeczywistymi cenami kupna (bid) a rzeczywistymi cenami sprzedaży (ask) dla instrumentów stopy procentowej w walucie transakcji. Dodatkowym czynnikiem ryzyka rynkowego wpływającym na zmiany wycen transakcji opcji na stopę procentową zawartej w innej walucie niż PLN jest ryzyko zmiany wartości transakcji (wyrażonej w PLN), na skutek niekorzystnych zmian poziomów kursu walutowego. Zmiany tych czynników ryzyka rynkowego mogą przynieść Klientowi zysk bądź też stratę, która może wielokrotnie przekroczyć zainwestowane przez Klienta środki lub otrzymaną premię. Zmiany tych czynników ryzyka rynkowego uzależnione są od wielu parametrów makroekonomicznych, w szczególności takich jak tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji oraz oczekiwania inflacyjne, poziom deficytu budżetowego, deficytu na rachunku bieżącym oraz od relacji pomiędzy popytem a podażą na rynku instrumentów na stopę procentową oraz rynku walutowym.
  - 2/ Ryzyko prawne, związane z możliwością zmian w zakresie uregulowań prawnych lub też ewentualnie ich nieprzestrzegania, w szczególności dotyczących prawa podatkowego, celnego, dewizowego, funkcjonowania obrotu instrumentami finansowymi, warunków prowadzenia działalności gospodarczej, warunków prowadzenia działalności Banku itd. Zmiany w systemie prawnym lub też w/w działania niezgodne z przepisami prawa mogą spowodować nawet nagłe i znaczące pogorszenie się parametrów gospodarczych, a przez to mogą negatywnie wpłynąć na wycenę lub rozliczenie transakcji.
  - 3/ Działanie efektu dźwigni finansowej. Z transakcjami na instrumentach pochodnych związane jest działanie tak zwanego efektu dźwigni finansowej, to znaczy, możliwość uzyskania bardzo dużego zysku lub ryzyko poniesienia bardzo dużej straty na transakcji, w stosunku do środków finansowych zaangażowanych przez Klienta w celu zawarcia transakcji (na zapłatę premii lub złożenie zabezpieczenia) stanowiących tylko część, często niedużą, nominalnej kwoty transakcji. Z tego względu zmiana czynników ryzyka rynkowego, o których mowa w pkt. 1, może skutkować proporcjonalnie większą zmianą bieżącej wyceny transakcji (wartości bieżącej netto) lub kwoty rozliczenia w odniesieniu do kwoty zaangażowanych środków klienta.
  - 4/ Potencjalnie wysoka zmienność cen oraz wycen transakcji, rozumiana jako wielkość wahań cen lub wycen transakcji w danym przedziale czasu. Biorąc pod uwagę, że transakcja jest instrumentem rynku nieregulowanego (ryнку OTC), wyceny oraz ceny transakcji mogą podlegać dużym, często skokowym zmianom, nawet w krótkich przedziałach czasu, a dynamika tych zmian może przybierać różne poziomy. Wysoka zmienność może w szczególności być wynikiem ograniczonej płynności rynku OTC.
  - 5/ Wymogi związane z ustanawianiem zabezpieczeń. Zgodnie z postanowieniami Warunków współpracy Klient zobowiązany jest do ustanawiania zabezpieczenia rozliczenia transakcji. W przypadku niekorzystnych zmian rynkowych wpływających na pogorszenie wyceny transakcji, może skutkować to koniecznością uzupełnienia przez Klienta zabezpieczenia do wartości zabezpieczenia wymaganego. Należy również mieć świadomość, iż w przypadku przedterminowego zamknięcia transakcji potencjalna strata z transakcji może przewyższyć wysokość złożonego zabezpieczenia. Zabezpieczenie ustanawiane przez Klienta zgodnie z Regulaminem "Ogólne warunki współpracy z Klientami w zakresie transakcji rynku finansowego" nie stanowi zaliczki, zadatku ani jakiegokolwiek innego świadczenia na poczet wykonania przyszłych zobowiązań Klienta wobec Banku w związku z zawieraną transakcją i może być zaliczone na poczet tych zobowiązań jedynie w przypadku przedterminowego rozliczenia transakcji zgodnie z Regulaminem "Ogólne warunki współpracy z Klientami w zakresie transakcji rynku finansowego"
  - 6/ Ryzyko zaciągnięcia zobowiązania finansowego w wyniku zawierania transakcji. Zawierając transakcję Klient zaciąga zobowiązanie finansowe o nieokreślonej z góry wysokości, które może skutkować powstaniem długu lub wiarytelności po stronie Klienta w dacie rozliczenia. Pozostałe roszczenia Banku wobec Klienta mogące powstać w związku z zawarciem transakcji określa Regulamin "Ogólne warunki współpracy z Klientami w zakresie transakcji rynku finansowego" i/lub Regulamin transakcji.
2. Niezależnie od prezentacji przez Bank ryzyka dotyczącego Transakcji lub innych transakcji rynku finansowego zawieranych przez Klienta z Bankiem w oparciu o umowę ramową lub umowy indywidualne, Klient powinien dokonać oceny ryzyka, skutków finansowych, prawnych, księgowych i podatkowych, a także przydatności do celów prowadzonej działalności gospodarczej zawieranych transakcji rynku finansowego samodzielnie bądź poprzez uzyskanie na własny rachunek fachowej porady od podmiotów posiadających w tym zakresie odpowiednią wiedzę i doświadczenie.